

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre
Møtested:	Forvik, Vevelstad
Dato:	25.03.2026
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møtet holdes på Handelstedet Forvik

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 3/26	Godkjenning av innkalling og saksliste		
ST 4/26	Referatsaker		
RS 1/26	Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - klargjøring av unntak i verneforskrifter for militær operativ virksomhet		2026/1357
RS 2/26	CLIMPACT proposal, updates		2025/1756
RS 3/26	Statens naturoppsyn - stilling med fagansvar - Lomsdal-Visten nasjonalpark - samarbeid med Statens naturoppsyn SNO		2026/541
RS 4/26	Uttalelse - Lomsdal-Visten nasjonalpark - akvakultur - Brønnøy - Codfarm AS - lokalitet Ramnbergvika		2026/1073
RS 5/26	Rapport Strompdal skogstue 2025 - DNT Sør-Helgeland om foreningshytte i Strompdalen		2026/2183
ST 5/26	Delegerte saker		
DS 1/26	Vedtak om dispensasjon fra verneforskriften - Lomsdal-Visten nasjonalpark - frakt av utstyr - Litlvasshytta (Litjvasshytta) i Skjørlægda - Vefsn jeger- og fiskeforening.		2018/7829
ST 6/26	Konstituering av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre /Njaarken vaarjelimmedajveraerie 2026 - 2027.		2026/1650
ST 7/26	Møteplan 2026 - Njaarken vaarjelimmedajveraerie / Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre		2016/2901
ST 8/26	Tildeling av midler til styrearbeid og forvaltningsplaner 2026		2025/9155
ST 9/26	Tildeling av midler til tiltak og prosjekter, tiltaksmidler 2026		2025/9155
ST 10/26	Årsrapport for Statens naturoppsyn Lomsdal-Visten nasjonalpark 2025		2022/7279
ST 11/26	Orientering fra Helgeland skogselskap		2026/2524
ST 12/26	Orientering om bru og kai på Børjeøra.		2026/2526
ST 13/26	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften Lomsdal-Visten nasjonalpark for flytebrygge - Forneset, Brønnøy - Andre Storvik.		2026/2359
ST 14/26	Tillatelse til rydding av kulturminne i Lomsdalen i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Helgeland kraft AS		2026/2360

ST 3/26 Godkjenning av innkalling og saksliste
ST 4/26 Referatsaker

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre
Statsforvalteren i Nordland Postboks 1405
8002 BODØ

Trondheim, 08.02.2026

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2026/1795

Saksbehandler:
Hege Langeland

Klargjøring av unntak i verneforskrifter for militær operativ virksomhet

Vedlagt oversendes brev fra Klima- og miljødepartementet 16.01.2026 med klargjøring av unntaket om militær operativ virksomhet i verneforskrifter.

(Dette brevet sendes til statsforvalteren, nasjonalpark- og verneområdestyrer og kommuner med forvaltningsmyndighet for verneområder.)

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Hege Langeland
seniorrådgiver

Vedlegg

- 1 Klargjøring av unntak i verneforskrifter for militær operative virksomhet
- 2 Orientering til forvaltningsmyndighetene om definisjonen av militær operative virksomhet

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
25/4573-

Dato
16. januar 2026

Klargjøring av unntak i verneforskrifter for militær operative virksomhet

Vi viser til vedlagte brev 3. april 2019 der Klima- og miljødepartementet gjør rede for hvilke av Forsvarets aktiviteter som er omfattet av unntaket for «militær operative virksomhet» i verneforskrifter.

I første avsnitt side 3 klargjør departementet (med vår understreking her) at det «*kun er "utrykningsøvelser med militære styrker" som er unntatt fra søknadsplikt. Øvrige øvelser er etter verneforskriftene ikke å anse som "militær operativ virksomhet".*»

Departementet viser til at dette bare er ment som en presisering av hvilke typer *øvelser* i forbindelse med lavtflyging som er omfattet av unntaket for militær operativ virksomhet.

At presiseringen ikke skal forstås videre, fremgår etter vår vurdering klart av siste setning i sitatet, som innledes med nettopp «Øvrige øvelser». Formuleringene er ikke ment å innskrenke andre deler av definisjonen av militær operativ virksomhet som er gjengitt i St. meld. nr. 62 (1991-1992) *Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge*. Denne må anses som fortsatt gjeldende.

Dette betyr blant annet at militær operativ virksomhet omfatter i fredstid all virksomhet som er nødvendig for å planlegge, forberede og gjennomføre overvåkning av land-, sjø- og luftterritoriet.

Vi ber Miljødirektoratet orientere forvaltningsmyndighetene om ovennevnte.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Ernst Inge Espeland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

Brev 3. april 2019 til forvaltningsmyndighetene om definisjonen av militær operativ virksomhet

Kopi

Forsvarsdepartementet

Adressater ifølge liste

Deres ref
2015/442-0

Vår ref
18/700-5

Dato
3. april 2019

Spørsmål om definisjon av Forsvarets operative virksomhet

Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet får enkelte henvendelser vedrørende Forsvarets virksomhet i verneområdene. Det gjelder både ferdsel og motorferdsel på bakken og lavtflyging, bl.a. med helikopter. Henvendelsene har synliggjort et behov for å klargjøre hvordan verneforskriftene skal tolkes når det gjelder militær virksomhet, særlig på bakgrunn av at Forsvaret har endret sin definisjon av hvilke aktiviteter som regnes som "militær operativ virksomhet".

Verneforskriftene for det enkelte verneområde er avgjørende for hvilke aktiviteter som er tillatt i verneområdene. Forskriftene og forarbeidene, dvs. foredraget til kongelig resolusjon, er noe ulikt utformet for ulike verneområder når det gjelder Forsvarets aktivitet. Dette skyldes ulike verneformål, ulikt behov for Forsvaret til å benytte de ulike verneområdene, endringer i Forsvarets behov over tid, og at verneområdene er opprettet over en lang tidsperiode hvor det er skjedd en utvikling i utforming av forskriftene og foredraget til kongelig resolusjon. Som en følge av utfordringene Forsvaret står overfor, har også Forsvarets egne definisjoner og begrepsbruk for ulike aktiviteter endret seg, og vil fortsatt kunne komme til å endre seg, over tid. Som følge av dette, kan det oppstå uklarheter om hvordan Forsvarets aktiviteter skal kunne foregå innenfor verneområdene.

I verneområdene vil Forsvarets aktivitet primært kunne innebære ferdsel til fots, motorferdsel og lavtflyging med jagerfly og med helikopter. Hvordan dette skal håndteres innenfor det enkelte verneområde avhenger av hvordan verneforskriften er utformet, om det er en planlagt aktivitet, eller om det er en aktivitet som skjer som følge av akutte behov i gitte situasjoner.

Forsvarets aktivitet skjer i form av operasjoner, øving og trening. Forsvaret legger til grunn at begrepet operativ virksomhet omfatter operasjoner og øving. Det vises til at operativ virksomhet planlegges, ledes og gjennomføres i fred, krise og væpnet konflikt i og utenfor Norge, alene eller i allianse. Trening gjennomføres for å kunne oppnå operativ status, og defineres ikke som del av den operative virksomheten.

Klima- og miljødepartementet og Forsvarsdepartementet har drøftet de ulike problemstillingene. Forsvarsdepartementet presiserer at det ikke har vært deres intensjon å endre Forsvarets aktivitet innenfor verneområdene som følge av endret begrepsbruk eller endrede definisjoner på ulike aktiviteter. Det skal fortsatt være en god balanse mellom forvaltning av verneområdene slik at verneverdiene opprettholdes, og Forsvarets nødvendige aktivitet som i noen tilfelle også vil berøre verneområdene.

I praksis er det særlig verneforskriftenes regulering av motorferdsel på bakken og i luften som har praktisk betydning for Forsvarets virksomhet. Noen forskrifter har også regulering av organisert ferdsel, som vil kunne omfatte forsvarets ferdsel til fots og ulike former for opphold i disse verneområdene. Reguleringene innebærer at de nevnte aktivitetene gjennomgående er søknadspliktige i store verneområder.

Verneforskriftene har som hovedregel et unntak for "militær operativ virksomhet". Dette innebærer at den del av Forsvarets virksomhet som anses som "operativ virksomhet" etter verneforskriftene er unntatt fra søknadsplikt til myndigheten som forvalter verneområdene. Hvordan dette begrepet har blitt tolket i forbindelse med vedtakelse av verneforskrifter, fremgår av ulike dokumenter.

I *St.meld. nr. 62 (1991 -92) Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge* er begrepet definert i pkt. 5.6 militære interesser. Det fremgår av denne at «*militær operativ virksomhet omfatter i fredstid all militær virksomhet som er nødvendig for å planlegge, forberede og gjennomføre:*

- *Overvåkning av land-, sjø- og luftterritoriet*
- *Forsvarsplaner herunder feltbefestninger, anlegg for installasjoner og stridsmidler*
- *Beredskapstiltak herunder utrykningsøvelser med militære styrker*
- *Rene militære operasjoner i spesielle situasjoner herunder søk og redningstjeneste.»*

Det fremgår videre at vanlige øvelser ikke omfattes av unntaket, men det forutsettes at der sivil virksomhet eller trafikk er tillatt, kan tilsvarende militær virksomhet uten videre finne sted.

Dette er lagt til grunn i brev av 07.01.1997 fra Forsvarets overkommando, som anses å ha vært gjeldende retningslinje også ved utarbeidelse av nye verneforskrifter. Det er i dette brevet understreket at programmerte øvelser samt trening som ikke tar i bruk faste stridsanlegg, i denne sammenheng er å regne som vanlige øvelser.

I NOU 2001:15 "Forsvarets områder for lavflyging" er operativ flyging definert som flyging iverksatt som følge av en reell hendelse, i motsetning til trening og øvelser (kap. 5.5.6.1 Unntaket for militær operativ virksomhet i verneområder).

Når det gjelder tolkning av begrepet "Militær operativ virksomhet" i verneforskrifter, og spørsmål om hvilke tiltak som er søknadspliktige, er det fortsatt denne forståelsen som skal legges til grunn. Dette innebærer at det kun er "utrykningsøvelser med militære styrker" som er unntatt fra søknadsplikt. Øvrige øvelser er etter verneforskriftene ikke å anse som "militær operativ virksomhet".

Forsvarets operative hovedkvarters bruk av begrepet operativ virksomhet har imidlertid på grunn av utviklingen i samfunnet, endret seg. Det kan derfor ha oppstått uklarheter om hvilke aktiviteter som er søknadspliktig innenfor verneområder. Klima- og miljødepartementet vil presisere at det som regnes som operativ virksomhet etter verneforskriftene ikke endres som følge av Forsvarets interne endring av dette begrepet. Klima- og miljødepartementet legger til grunn at forvaltningsmyndigheten og Forsvaret oppretter dialog om all planlagt aktivitet som vil kunne berøre verneområder. Forvaltningsmyndighetene skal vurdere om det er behov for å søke tillatelse eller ikke avhengig av hvordan den enkelte verneforskrift er utformet. I noen verneforskrifter er det tatt inn særskilte unntaksbestemmelser knyttet til spesielle behov i bestemte områder.

Aktiviteter i regi av Forsvaret som ikke faller inn under søknadsbestemmelser i forskriftene, vil det kunne søkes dispensasjon for etter naturmangfoldloven § 48. Dersom det er aktuelt å søke dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48, må det i det enkelte tilfelle vurderes om hvilket av vilkårene i bestemmelsen aktiviteten skal vurderes etter. Unntak for vesentlig samfunnsinteresse omfatter tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. I andre tilfeller vil Forsvarets virksomhet normalt være å anse som et viktig samfunnshensyn som skal tilleggs vekt i vurderingen av om dispensasjon skal gis, dersom vilkårene i § 48 er oppfylt, og dersom det er nødvendig at aktiviteten eller tiltaket skjer innenfor verneområdet. I nødvendighetsvurderingen må det bla. vurderes mulighet for alternativ lokalisering. Det vises for øvrig til Miljødirektoratets veiledning om skjønnsutøvelse ved dispensasjon pkt 8:

<http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M106/M106.pdf>

Forsvarets lavtflyging med jagerfly er regulert i de verneområdene det er aktuelt. Det vil si at det er gitt helt eller delvis unntak fra forskriftenes forbud mot lavtflyging. Slike reguleringer er mest utbredt for nasjonalparker, og forbyr flyving under 300 meter over bakken. Unntak for lavtflyging med jagerfly varierer mellom områdene ut fra både forsvarets behov og ut fra de konkrete verneverdiene.

Lavtflyging med helikopter er oftest ikke gitt tilsvarende unntak. Dette skyldes primært at det ikke har vært en relevant problemstilling når vernevedtaket er blitt fattet, og at behovet for unntak derfor ikke har blitt vurdert. I enkelte områder kan imidlertid dette ha endret seg over tid. I nyere verneområder som bla. i Raet nasjonalpark og i utvidelsen av de Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er bestemmelser om dette innarbeidet i verneforskriftene. I nyere skogvernforskrifter er det tatt inn generelt unntak for landing og start med Forsvarets luftfartøy. I verneområder hvor dette ikke er spesifikt omtalt og regulert, forutsettes som omtalt over, at det er en dialog mellom forvaltningsmyndigheten og Forsvaret om planlagt helikopterflyging og hvordan dette mest hensiktsmessig bør behandles gjennom eventuelt søknad om tillatelse/dispensasjon. Ved ikke-forhåndsplanlagt lavtflyging knyttet til f.eks. krisesituasjoner og vanskelige værforhold o.l. vil det være å anse som en nødrettssituasjon

som vil kunne gjennomføres. Flyving som ledd i militær operativ virksomhet i forbindelse med akutte hendelser er gjennomgående unntatt søknadsplikt etter forskriftene.

Klima- og miljødepartementet vil for øvrig vurdere om det er behov for en ytterligere presisering i verneforskriftene knyttet til Forsvarets nødvendige aktivitet, spesielt innenfor nasjonalparkene. Dette vil skje i forbindelse med andre planlagte endringer av nasjonalparkforskriftene.

Dette brevet er utarbeidet i et samarbeid mellom Klima- og miljødepartementet og Forsvarsdepartementet.

Vi ber fylkesmennene distribuere dette brevet videre til de kommunene som har forvaltningsansvaret for mindre verneområder.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Ingunn Iversen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adressater: Nasjonalpark- og verneområdestyrer
Fylkesmennene

Kopi: Forsvarsdepartementet
Miljødirektoratet

Fra: Richard Davy[Richard.Davy@nersc.no]
Sendt: 06.03.2026 11:30:57
Til: Aarstrand, Bjørnar;Miltz, Cecilia;Slettom, Lars;Berger, Marit Sophie;Tødås, Tore;Rødstøl, Mari Melbø;Granli, Stein Egil;Liebe, Morten;Ullring, Ulf;Ordferer Gausdal;Storm, Nina Andrea;Valan, Sindre Kolstad;Moen, Hege Sæther;Nøstvoid, Lina;Jonsson, Sofie;Nisja, Eli Grete;Bull, Hans;Thyrum, Kirsten;Hafstad, Inge;Aune, Gry Tveten;Fjellvær, Line Lund;Østereng, Geir;Kalske, Tiia Henrika;Stensby, Trond;Sveen, Kari;Nystad, Ingvild Hansen;Løken, Øivind;Nystuen, Hilde;Stokkenes, Aina-Elise Bolstad;Skarsaune, Ingvild;Sem, Gunhild Kirsti;Sørle, Kristine;Nedrelo, Eldrid;Svendsgard, Bernhard;Berge, Eirin;Grevrusten, Stein Magne;Kristiansen, Victoria Marie;Knarrum, Vebjørn;Vorkinn, Marit;Benonisen, Rune;Vistnes, Ingunn Ims;Salmila, Karoline;Olsen, Sunniva;Birkeland, Ingve;Kollstrøm, Rolf;bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no;cecilia.miltz@statsforvalteren.no;lars.slettom@statsforvalteren.no;marit.berger@statsforvalteren.no;tore.todas@statsforvalteren.no;mari.rodstol@statsforvalteren.no;stein.granli@statsforvalteren.no;morten.liebe@statsforvalteren.no;ulf.ullring@statsforvalteren.no;anette.musdalslien@gausdal.kommune.no;nina.storm@statsforvalteren.no;sindre.valan@statsforvalteren.no;hege.moen@statsforvalteren.no;lina.nostvoid@statsforvalteren.no;sofie.jonsson@statsforvalteren.no;eli.nisja@statsforvalteren.no;hans.bull@statsforvalteren.no;kirsten.thyrum@statsforvalteren.no;inge.hafstad@statsforvalteren.no;gry.aune@statsforvalteren.no;line.fjellvar@statsforvalteren.no;geir.ostereng@statsforvalteren.no;tiia.kalske@statsforvalteren.no;trond.stensby@statsforvalteren.no;kari.sveen@statsforvalteren.no;ingvild.hansen.nystad@statsforvalteren.no;oivind.loken@statsforvalteren.no;hilde.nystuen@statsforvalteren.no;aina-elise.bolstad.stokkenes@statsforvalteren.no;ingvild.skarsaune@statsforvalteren.no;gunhild.sem@statsforvalteren.no;kristine.sorle@statsforvalteren.no;eldrid.nedrelo@statsforvalteren.no;bernhard.svendsgard@statsforvalteren.no;eirin.berge@statsforvalteren.no;stein.grevrusten@statsforvalteren.no;victoria.kristiansen@statsforvalteren.no;vebjorn.knarrum@statsforvalteren.no;marit.vorkinn@statsforvalteren.no;rune.benonisen@statsforvalteren.no;ingunn.vistnes@statsforvalteren.no;karoline.salmila@statsforvalteren.no;sunniva.olsen@statsforvalteren.no;ingve.birkeland@statsforvalteren.no;rolf.kollstrom@statsforvalteren.no]
Kopi: Valan, Sindre Kolstad[sindre.valan@statsforvalteren.no];Stensby, Trond[trond.stensby@statsforvalteren.no]
Tittel: CLIMPACT proposal, updates

Hello everyone,

Thank you all for your interest and enthusiasm last year to join our CLIMPACT proposal to the Norwegian Research Council. Our plan was to develop decision support tools to understand how climate change can affect the protected areas you manage. Unfortunately our project was not award funding at this time. However, I have taken onboard the criticisms from our reviewers and I am very keen to apply again to get funding to support this work this year. I hope that you are still interested to participate. I know it's been a while since we discussed this proposal so I attach the presentation I gave you all about it last year, and below is a link to the webtool I developed for Reisa national park (and a similar one for Pasvik protected area) as part of a pilot study on what kind of tools we could deliver in CLIMPACT.

https://seasonalforecastsfor norway.shinyapps.io/Reisa_app/
https://seasonalforecastsfor norway.shinyapps.io/Pasvik_app/

In this portal you can explore how much of a risk climate change poses to park priorities (River winter access, Atlantic Salmon, etc.) under different future periods and CO2 emissions scenario (Low, mid, high). This is presented as a traffic light system where red indicates dangerously outside of historical conditions, yellow is unchanged, and green means reduced risk to this priority from that climate metric. You can click on the map to get information about particular locations, and details about all the different climate variables are listed at the bottom of the page. So this is the kind of tool we would be looking to create, in a customised way, for all of you.

It can be very frustrating seeking funding from the research council as the success rates on proposals are typically around 10%, and even excellent proposals like ours may not be awarded funding. To that end, I am considering if we could seek support for this work directly from Miljødirektoratet. If this is something you would support I'd be glad to hear from you.

Best wishes,

Dr Richard Davy
seniorforsker | Senior Researcher

rajd@nersc.no | +47 406 43 028

Stiftelsen Nansen Senter for Miljø og Fjærrmåling
Nansen Environmental and Remote Sensing Center
Jahnebakken 3 | N-5007 Bergen | Norway
post@nersc.no | nersc.no | +47 55 20 58 00

Konfidensialitet. Informasjonen i denne e-posten er utelukkende ment for bruk av adressaten(e), og kan inneholde konfidensiell informasjon som ikke kan deles uten avsenders skriftlige samtykke.

Notice of confidentiality. The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the addressee(s) and may contain confidential or legally privileged information.

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Grane rådhus
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.fylkesmannen.no/nordland

MILJØDIREKTORATET
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2026/541

Deres ref.

Dato 28.01.2026

Statens naturoppsyn-stilling med fagansvar for Lomsdal-Visten nasjonalpark

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre viser til utlyst SNO stilling med fagansvar for Lomsdal-Visten nasjonalpark. Stillingen er lyst ut med kontorsted Vega.

Nasjonalparkstyret mener at løsningen er lite gjennomtenkt, og at dialogen som har vært i forkant av utlysningen av ressurs har vært svært mangelfull. Vi viser da til blant annet til våre eposter til SNO sentralt den 4. og 11. desember 2025, hvor styret ba om å få informasjon om stillingen. 5. desember fikk nasjonalparkstyret følgende tilbakemelding fra SNO sentralt: «Vi har hatt intern utlysning i SNO. Det er nå besluttet at stillingen vil bli eksternt utlyst, dette skjer i nær framtid». Siden har vi ikke fått flere tilbakemeldinger.

Styret har derfor tatt for gitt at stillingen ble lyst ut slik som opprinnelig fra 2013.

Lomsdal-Visten nasjonalpark har tidligere hatt dedikert en egen ressurs med tilknytting til nasjonalparken. Dette for å sikre lokal forankring og samarbeid. Det vises til opprettelse av nasjonalparken, høring og kongelig resolusjon fra 2009. Nasjonalparken var ansett av en slik størrelse og form at det i 2013 ble opprettet egen stilling i SNO, i tillegg ble det lagt opp til tjenestekjøp fra Statskog og samarbeid med andre SNO-stillinger. Etter dette har også nasjonalparkstyret overtatt forvaltningsansvar for 3 nye verneområder.

I 2023 var det et skifte i lokal SNO-stilling. Det tar tid å sette seg inn i lokal geografi og rutiner. Nasjonalparkstyret har derfor tatt hensyn til dette for å gi rom for opplæring.

Samarbeidet mellom lokalt SNO og forvaltning av nasjonalparken har vært godt gjennom ordningen som har vært etablert. Lomsdal-Visten med over 1100 kvadratkilometer strekker seg fra sjø til høgfjell, noe krever dagens ressurs og god lokal kunnskap. Mye av aktivitet og oppsynsvirksomheten i dette området foregår på sommerhalvåret, og slik stillingen er lyst ut vil det da konkurrere med andre oppdrag som ligger i utlysningsteksten.

Nasjonalpark	Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve
Landskapsvernområde	Strauman landskapsvernområde
Forvaltningsansvar	Sirijorda naturreservat, Stavasselve naturreservat og Innervisten marine verneområde

På siden av dette har nasjonalparkstyrene en viktig gjennomføringsrolle i naturavtalen gjennom lokal forvaltning, noe som vil tilsi at SNO ressursen heller burde styrkes lokalt.

Nasjonalparkstyret ber om en snarlig avklaring siden dette har skapt stor usikkerhet hos nasjonalparkstyret og de berørte kommunene, om hvordan oppgavene skal løses lokalt fremover.

Med hilsen

Ken-Richard Hansen
Styreleder, Lomsdal-Visten nasjonalpark

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

VEFSN KOMMUNE	Postboks 560	8651	MOSJØEN
GRANE KOMMUNE	Industriveien 2	8682	TROFORS
BRØNNØY KOMMUNE	Sivert Nielsens gate 24	8904	BRØNNØYSUND
VEVELSTAD KOMMUNE	Forvikveien 118	8976	VEVELSTAD
NORDLAND FYLKESKOMMUNE	Postboks 1485	8048	BODØ
	Fylkeshuset		
STATSFORVALTEREN I	Postboks 1405	8002	BODØ
NORDLAND			

Fra: Aarstrand, Bjørnar[]
Sendt: 02.02.2026 11:16:00
Til: Postmottak Brønnøy kommune[postmottak@bronnøy.kommune.no]
Tittel: Merknad til søknad om ny akvakulturlokalitet ved Rambergvika, Storbørja i Brønnøy kommune..

Det vises til kunngjøring om ny akvakulturlokalitet for torsk ved Rambergvika, Storbørja i Brønnøy kommune. Kunngjøringen er gjort på Brønnøy kommunes nettsider den 5. januar 2026.

Nasjonalparkforvaltningen ber med dette myndigheten om å vurdere bruk av naturmangfoldlovens §49 (utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde) i sin vurdering av søknaden.

Det er angitt i søknaden at ankerpunkt/fester er planlagt tett opp til vernegrensen for nasjonalparken. Det gjøres derfor oppmerksom på at eventuelt større fortøyningsbolter som berører vernegrensen vil kreve dispensasjon fra verneforskriften.

Med vennlig hilsen
Bjørnar Aarstrand
nasjonalparkforvalter

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyret

Telefon: 75 54 78 19
Mobil: 94 85 08 08
E-post: bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no
Web: <https://lomsdalvisten.no/>

Aktivitets- og vedlikeholdsrapport for Strompdal skogstue 2025

Hyttegruppa var i Strompdalen på to dugnads- og oppsynsturer i 2025 – mai, juni og september.

Kort oppsummert ble følgende arbeid utført:

Drift:

- Hytta ble ryddet, vasket og det ble skiftet madrassstrekk
- Hytta ble supplert med en del forbruksmateriell og mindre utstyr
- Det ble saget, kløyvd og stablet ved

Vedlikehold/reparasjoner etc.:

- Fundamentet for ny utedo ble laget
- Taket på uthuset ble sikret (lekkasje – må skiftes)

Til sammen ble det lagt ned 81 dugnadstimer¹ i 2025.

Kort om planene for 2026

- Nytt utedo skal bygges

Andre vurderinger

DNT Sør-Helgeland har nå driftet Strompdal skogstue som DNT-hytte i ti år. Besøket har vært varierende: i 2025 hadde skogstua 36² overnattinger – en sesong med lite besøk.

Havneforholdene på Børjeøra – innfartsåren med båt, er over tid blitt veldig krevende: kaia med tilhørende trapp er svært dårlig – sist nevnte er en sikkerhetsrisiko.

Brua over Tettingelva har forfalt over mange år og er i veldig dårlig forfatning. Prosessen med å få på plass ny bru er startet, jf. møtet mellom nasjonalparkforvaltningen (NPF), DNT Sør-Helgeland, grunneier og Brønnøy kommune høsten 2022. Arbeidet ser imidlertid ut til å ha stoppet helt opp. Det vil etter hvert være fare for at brua kan bli stengt av sikkerhetshensyn.

MERK: det må utføres nødvendig reparasjon av kaia raskt og bygging av ny bru må komme i gang så snart som mulig. Om det ikke skjer, vil det være svært vanskelig å fortsette å drifte og opprettholde et hyttetilbud i DNT-regi i Strompdalen.

Hyttegruppa er kjent med planene om å bygge opp igjen Lomsdal gård for å tilby åpen og gratis overnatting for allmennheten der. Våre vurderinger³:

- Vi er forundret over at vi ikke er forespurt om våre erfaringer fra Strompdalen i denne forbindelse. Vi er de som kjenner best hva det vil si å løse et slikt oppdrag over tid i dette området, og er nok også blant de som har vært mest siste 10-12 årene.

¹ Dette inkluderer og reise- og gangtid, administrasjon etc. knyttet til hyttedriften.

² Overnattinger i perioden fra september 2024 tom. september 2025.

³ Våre vurderinger er utdypet i notat av 14.10.2025.

- Det som er delt om planene om å drifte tilbudet, fremstår som uferdig og vil med stor sannsynlighet ikke være robust nok til å kunne fungere over tid.
- Et gratistilbud vil over tid kunne gå ut over DNT-hytta i Strompdalen. Lomsdal-Visten nasjonalpark vil lett kunne ende opp med to hytter som er åpne for allmenheten uten fungerende drift, med de problemene det fører med seg.

Brønnøysund, 19.02.2026

For hyttegruppa, Strompdal skogstue - Arild Strømmen, Geir Eidheim og Steinar Ekse.

Kopi:

- Miljødirektoratet
- Nasjonalparkforvaltningen

ST 5/26 Delegerete saker

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Grane rådhus
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

VEFSN JEGER OG FISKEFORENING
Postboks 281
8651 MOSJØEN

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2018/7829

Deres ref.

Dato 20.01.2026

Delegert vedtak

Delegasjonssak	
----------------	--

Vedtak om dispensasjon fra verneforskriften for Lomsdal-Visten nasjonalpark - frakt av utstyr - Litlvasshytta (Litjvasshytta) i Skjørlægda - Vefsn jeger- og fiskeforening.

Her kommer svar på deres henvendelse om dispensasjon for bruk av snøskuter i Lomsdal-Visten nasjonalpark for frakt av utstyr tilknyttet hytte i Skjørlægda.

Vedtak

Vefsn jeger- og fiskeforening ved Rune Ravatsbakk får dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av utstyr til Storvatnet i Skjørlægda. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav g og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Dere får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for en tur/retur i perioden 21. januar til og med 14. april 2026
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn.
- Utrangert utstyr må fraktes ut fra nasjonalparken.
- Før transporten må det gis beskjed til lokalt SNO, Thomas Johansen på telefon 99 43 76 44 og til reinbeitedistriktet ved leder på telefon 90557332 (SMS er tilstrekkelig)
- Dispensasjon må være med under transporten.

Tiltakshaver må slev avklare kjøring med aktuelle grunneiere.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må det foreligge egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Dette vedtaket blir videresendt til kommunen som gjør sin behandling.

Klage på vedtak

Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke

Nasjonalpark	Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve
Landskapsvernområde	Strauman landskapsvernområde
Forvaltningsansvar	Sirijorda naturreservat, Stavasselve naturreservat og Innervisten marine verneområde

blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn

Vefsn JFF ved Rune Ravatsbakk har henvendt seg til nasjonalparkforvaltningen vedrørende transport av utstyr opp til Storvatnet i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Utstyret er i tilnytting til Lisjvasshytta i Skjølægda. Det søkes om å bruke snøskuter til oppdraget.

Det var i utgangspunktet ønske om å samordne transporten med gitt tillatelse til Statskog SF i forbindelse med restaureringsarbeider i 2024, men dette lot seg ikke gjøre. Det ble i 2025 søkt og innvilget dispensasjon for inntransporten, men på grunn av dårlige snøforhold, så ble ikke denne tillatelsen benyttet.

Det søkes derfor på nytt om å kjøre inn med nytt utstyr og samtidig transportere utrangert utstyr ut fra nasjonalparken i 2026.

Søker skrver også at transporten avklares med grunneiere i området.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre. Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 3 er motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt.

Forvaltningsmyndigheten kan i hht punkt 6.3 bokstav f, gi tillatelse til motorisert ferdsel for transport av varer og utstyr til hytter og gammer. Forvaltningsmyndigheten kan også i hht punkt 6.3 bokstav g, generelt gi tillatelse til å bruke beltekjøretøy på vinterføre

Søknaden skal videre vurderes opp mot naturmangfoldlovens §§8-12, jf § 7.

Vurdering

Hjemmelsgrunnlaget for søknaden vurderes som oppfylt.

Det framgår av naturmangfoldlovens § 8 at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Området Holmfjellet- Skjølægda er godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse (Miljøfaglig utredning, rapp 2004:3) og Naturbase.

«Litjvasshytte» ligger ved Litlvatnet i Skjølægda i Vefsn kommune og brukes som utleiehytte. Hytta ligger på tuftene av den gamle husmannsplassen, på gammel kulturmark.

Området ble utredet i forbindelse med forslag til verneplan for barskog i Midt-Norge, DN-rapport 1991-1 og informasjonen er hentet fra denne samt fra Miljøfaglig Utredning rapport 2004:3 og Naturbase. Skjølægda er beskrevet som et område store verneverdier og en variert natur. Småbregnegranskog er den vanligste skogtypen, men i området forekommer også gammel furuskog og fjellbjørkeskog. Granskogen viser stor aldersspredning.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt og naturmangfoldslovens § 9, «føre-var-prinsippet» kommer derfor ikke til anvendelse.

Etter naturmangfoldlovens §10 skal økosystemtilnærming og samlet belastning på et område vurderes, om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelse, slitasje, støy og for fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv.

Bruk av beltekjøretøy på vinterføre vil ikke virke negativt på vegetasjonen i området, men vil generere støy i perioden hvor transporten pågår. Helikopter er derfor vurdert i forvaltningsplanen som et mer skånsomt alternativ til motorisert transport, men vil også fordyre prosjektet betydelig.

I perioden etter 15. april vurderes det som kritisk med forstyrrelser på sensitive arter. Det vurderes derfor at dispensasjonen får en varighet frem til 15 april 2026.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I
NORDLAND
SNO
JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT
VEFSN KOMMUNE

Postboks 1405

8002 BODØ

c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98
Postboks 560

8684 TROFORS

8651 MOSJØEN

Arkivsaksnr: 2026/1650-2

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 10.03.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	6/26	25.03.2026

Konstituering av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre /Njaarken vaarjelimiedajveraerie 2026 - 2027.

Forvalters tilrådning

Styrets sammensetning fortsetter som tidligere med de nye oppnevningene fra Miljødirektoratet:

Sametingsrepresentanter	
Gun Margret Utsi	Vara: Nils Anders Appfjell
Per Anders Kappfjell	Vara: Charlotta Gaebpien Njaita
Nordland fylkeskommune:	
Stig Tore Skogsholm	Vara: Elin Dahlseng Eide

Bakgrunn

Nasjonalparkstyret har mottatt brev fra Miljødirektoratet med oppnevning av sametingsrepresenanter 2026 - 2029 og ny oppnevning av fylkeskommunal representant for resten av valgperioden.

I brevene er det gjort følgende oppnevning:

Sametingsrepresentanter	
Gun Margret Utsi	Vara: Nils Anders Appfjell
Per Anders Kappfjell	Vara: Charlotta Gaebpien Njaita
Nordland fylkeskommune:	
Stig Tore Skogsholm	Vara: Elin Dahlseng Eide

Brevene er ikke vedlagt saken.

Vurdering

Ifølge styrets vedtekter skal nasjonalparkstyret konstituere seg selv og velge sin leder og nestleder etter oppnevning fra Miljødirektoratet. Vedtektene sier ikke noe om hvor ofte styret skal velge ny leder og nesteleder (evt også sette arbeidsutvalg)

Det er ingen endringer i oppnevning av sametingsrepresentanter fra forrige periode. Når det gjelder Nordland fylkeskommune har vara, Stig Tore Skogsholm blitt oppnevnt til styrerepresentant. Tidligere representant hadde ikke leder- eller nestlederverv. Skogsholm har møtt som vara i de fleste av styremøtene i perioden.

Det kan være uheldig at leder, nestleder og eventuelt arbeidsutvalg velges for samme perioder, som igjen gjør at alle vervene står på valg samtidig.

Siden det i praksis ikke er endringer i sammensetningen i styret eller arbeidsutvalg, så foreslår forvalter at styret fortsetter slik som konstituert 4. mars 2024

Sak ST 1/24 Vedtak:

Leder: Ken-Richard Hansen

Nestleder: Tone Moby Røreng

Arbeidsutvalg medlem: Gun M. Utsi

Nasjonalparkstyret vedtekter: [Nasjonalparkstyre | Styrets vedtekter](#)

Arkivsaksnr: 2016/2901-10

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 09.03.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	7/26	25.03.2026

Møteplan 2026 - Njaarken vaarjelimmedajveraerie / Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre

Forvalters tilrådning

Styret slutter seg til følgende møteplan for 2026:

Dato	Sted	Merknad
22. Januar	TEAMS	
25. mars	Vevelstad	Konstituerende
30. april	Brønnøy	Forvaltningsplan
20 - 21. august		Med befaring
12. november	Vefsn	Kveld med RU
11. desember	Grane	

Bakgrunn

Ifølge nasjonalparkstyrets vedtekter bør nasjonalparkstyret tre sammen minst fire (4) ganger hvert år. Erfaringen viser at det er behov for fire til seks møter pr år. I tillegg er det mulighet for å legge opp til ekstra møter ved behov eller når minst en tredjedel av medlemmene ønsker det.

Møteplan for 2026 tar utgangspunkt i fem fysiske møter inkludert befaring. Tidspunktene er foreslått på bakgrunn av kommunestyre, formannskap for de respektive kommunene samt Helgelandsrådet og fylkestingets møtekalendere.

I år foreslås det at rådgivende utvalg (RU) inviteres til nasjonalparkstyrets møte 12. november, slik at RU kan gi innspill til tiltak for 2027.

Det er en styrke at møtekalenderen behandles av styret, slik at de faste representantene i utgangspunktet har anledning til å møte på avklarte styremøter.

Arkivsaksnr: 2026/2244-1

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 10.03.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	8/26	25.03.2026

Tildeling av midler til styrearbeid og forvaltningsplaner 2026

Forvalters tilrådning

Tildelingen av midler til drift av styret 2026 og revisjon av forvaltningsplan tas til orientering.

Bakgrunn

For 2026 ble det søkt om midler til drift av Lomsdal – Visten nasjonalparkstyre, midler til å revidere forvaltningsplan og. Behandlingen kan leses ut fra skjema under:

Navn	Status	Innvilget beløp	Kommentar
Drift av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre 2026	Innvilget	Kr 410 000	Innvilget 360 000,- til drift av styret og tildelt 50 000,- i grunnstøtte
Forvaltningsplanarbeid 2026	Delvis innvilget	Kr 300 000	Det er gitt forhåndsavklaring på 250 000,- til videre arbeid. Det tildeles 50 000,- i tillegg for videre oppfølging. Styret får vurdere ytterligere behov når planene har kommet litt lenger i prosess.
Støy- og synlighetskartlegging	Avslag	-	
Antall: 3		Kr 710 000	

Det er innvilget kr 410.000,- (inkl 50.000,- i grunnstøtte) i driftsmidler til styret. Forvalter orienterer om løsning på tildelte midler til forvaltningsplanarbeid.

Det er avslag på midler til Støy- og synlighetskartlegging.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	9/26	25.03.2026

Tildeling av midler til tiltak og prosjekter, tiltaksmidler 2026

Forvalters tilrådning

Nasjonalparkstyret tar tildelingen av tiltaksmidler til orientering. Tildeling av pott på totalt kr 1.000 000 eks MVA kr brukes med utgangspunkt i revidert prioritert tiltaksliste:

Nr.	Beskrivelse av tiltak	Kostnad
1	Helikoptertransport	130.000,-
2	Skjøtsel Fjellgården	30.000,-
3	Skjøtsel Strompdalen	50.000,-
4	Fremmede arter	200.000,-
5	Vedlikehold eksisterende tilrettelegging	80.000,-
6	Informasjon, jfr besøksstrategi, impl merkevare	90.000,-
7	Rydding og vedlikehold av stier i samsvar med plan	20.000,-
8	Ferdigstilling - Samisk tema, Stavassdalen	100.000,-
9	Utbedring trase ved Gåsvatnet. Rapport	200.000,-
10	Sikringstiltak bru over Tittingselva, Brønnøy	100.000,-
11	Tiltak som er prioritert i besøksstrategi	0,-
	SUM	1.000.000,-

Bakgrunn

Nasjonalparkstyret har søkt om midler til tiltak 2026. Det er innvilget en ramme på kr 1.000.000,- eks MVA på totalt 11 omsøkte tiltak. Under vises behandlingen fra Miljødirektoratet:

Pri.	Navn	Status	Innvilget beløp	Øk. ansvarlig	Kommentar
1	Helikoptertransport		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
2	Skjøtsel på Fjellgården i Vefsn - Slåttemark		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	

3	Skjøtsel Strompdalen i Brønnøy		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
4	Fremmede arter		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
5	Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
6	Informasjon, jfr besøksstrategi, impl merkevare		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
7	Rydding og vedlikehold av stier i samsvar med plan		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
8	Ferdigstilling - Samisk tema, Stavassdalen		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
9	Utbedring trase ved Gåsvatnet.	Annet	Kr 0	Forvaltningsmyndighet	OK tiltak, men her bør SNO være påkoblet.
10	Sikringstiltak bru over Tittingselva, Brønnøy		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
11	Tiltak som er prioritert i besøksstrategi	Avvent	Kr 0	Forvaltningsmyndighet	Avvent, trenger mer informasjon om tiltaket. Noe av dette krever prosjektering. Kan vurderes på supplerende tildeling. Kommunikasjonsplan er 21-midler og vurdert der.
12	Samlet pott	OK	Kr 1 000 000	Forvaltningsmyndighet	
Antall: 12			Kr 1 000 000		

Vurdering av saken

Tildelingen er gjort i form av en pott. Det innebærer at styret har frihet til å kunne overføre midler mellom de ulike tiltakene innenfor potten dersom det skulle bli behov for det. Det gjør forvaltningen av midlene mer effektiv samt sikrer at de kan brukes der behovet viser seg å være størst.

Tidligere år har også styret omprioritert midler på slutten av året mellom de ulike prosjektene innenfor potten. Ved knapphet på midler er det også mulig å søke Miljødirektoratet om supplerende midler.

Punkt 11 (Tiltak som er prioritert i besøksstrategi) har Miljødirektoratet kommentert at de trenger mer informasjon om tiltakene. Dette gjelder: Omlegging av sti til Strompdalen/Lomsdalen (Brønnøy), Utsiktspunkt foss i Stavvasselva (Grane), Utkikkspunkt/tilrettelegging for padlere (Vevelstad) og Informasjonspunkter i randsonene til nasjonalparken for å forhindre bruk av drone. Disse kan vurderes under supplerende tildelinger senere.

Det foreslås at styret tar fordelingen av midler til orientering.

Arkivsaksnr: 2022/7279-39

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 17.12.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	10/26	25.03.2026

Årsrapport for Statens naturoppsyn Lomsdal-Visten nasjonalpark 2025

Vedlegg:

1

Lomvi25.pdf

Forvalters tilrådning

Årsrapport fra Statens naturoppsyn for 2025 tas til orientering.

Årsrapporten sendes ut til kommunene som berøres av verneområdene som styret forvalter, Nordland fylkeskommune og Sametinget.

Bakgrunn

Statens naturoppsyn ved Thomas Johansen presenterte innholdet i rapporten for Rådgivende utvalg 4. desember 25.

Oppsummert:

Naturoppsynet har hatt jevn tilstedeværelse gjennom store deler av 2025, med redusert aktivitet om vinteren på grunn av lite snø. Samarbeidet med forvaltningen har vært tett og godt, med deltakelse på styremøter, befaringer og faglige innspill til forvaltningsplanen.

Det er utført en rekke naturoppdrag, inkludert dokumentasjon av installasjoner og registreringer som er relevante for forvaltningen. Arbeidet med kontroller har omfattet motorferdselssaker, ulovlige tiltak og forsøpling. Oppdrag på fremmede arter har vært luking av sitkagran, fjerning av frøtrær og registrering av arter som parkslirekne og platanlønn. Det er også gjennomført en del sikringstiltak på bygg og anlegg i verneområdene.

Rapporten ligger vedlagt.

Miljø-
direktoratet

Årsrapport for 2025 fra SNO til nasjonalparkstyret i LOMSDAL-VISTEN NASJONALPARK NJAARKEN VAARJELIMMIEDAJVE

Rapport for oppsyn i Lomsdal-Visten/Njaarken nasjonalpark,
Strauman landskapsvernområde, Sirijorda naturreservat,
(Stavasselve naturreservat og innervisten marine verneområde)

Thomas Johansen SNO-Mosjøen

Generelle betraktninger

- Vi har hatt jevn aktivitet og tilstedeværelse i løpet av året, mars, april, juni, juli, august, september, oktober, november
- Begrenset og avkortet vintersesong pga lite snø, ga færre turer for eksempel til registrering av jerv en planlagt

Foto: SNO «Skjørlegda»

Foto: SNO

Samarbeid med forvaltningen

- Deltatt på alle styremøter, fysisk eller via Teams
- Bidratt med faglige innspill forvaltningsplan
- Bidratt på befaring i september
- Godt og tett samarbeid og dialog med parkforvalter gjennom hele året
- Bistand ved helikopterrunde i november

	Kartlegge og overvåke situasjon med forsøpling fra skjeloppdrett	Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve	Lc na va
onsplakat	Ny informasjonsplakat i Stavassdalen	Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve	Lc na va
onsplakat	Skifte ut eldre informasjonsplakater med nye	Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve	Lc na va
isering	Børjeøra til Strompdalen i Velfjord	Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve	Lc na va
	Befaring - fortrinnsvis i forbindelse med årlig styrebefaring	Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve	Lc na va

Naturopppdrag

- Oppdrag mer spesifisert i år
- Vi rapporterer på oppdrag.
- Rapporterer inn endring/ legger inn dokumentasjon på installasjoner
- Legger inn observasjoner som vi mener må tas vurderes av forveltningen
- Fungerer stadig bedre.

Kontroll med lovverk og dispensasjoner

Kontroller

- Dispensasjon til utbedring av vei Strauman LVO
- Dispansasjon motorferdsel Storfjord
- Forbud mot bruk av kjøretrase Gåsvatnet
- Uttransport av elg med beltekjøretøy Litlbørja og Gåsvatnet
- Ulovlig gjerde Lomsdalen
- Forsøpling skjelloppdrett

Overvåking av forsøpling fra skjelloppdrett

- Undersøkt i forbindelse med andre oppdrag i juni, September og oktober
- Mange nye kanner i Storfjorden, Litlbørja og Storbørja og observasjon av kanner på rek i juni
- Mange av kannene fjernet i September, men ikke alle og også nye
- Samlet sammen tre mindre depot i Litlbørja i oktober, test på om de blir hentet?

Foto SNO

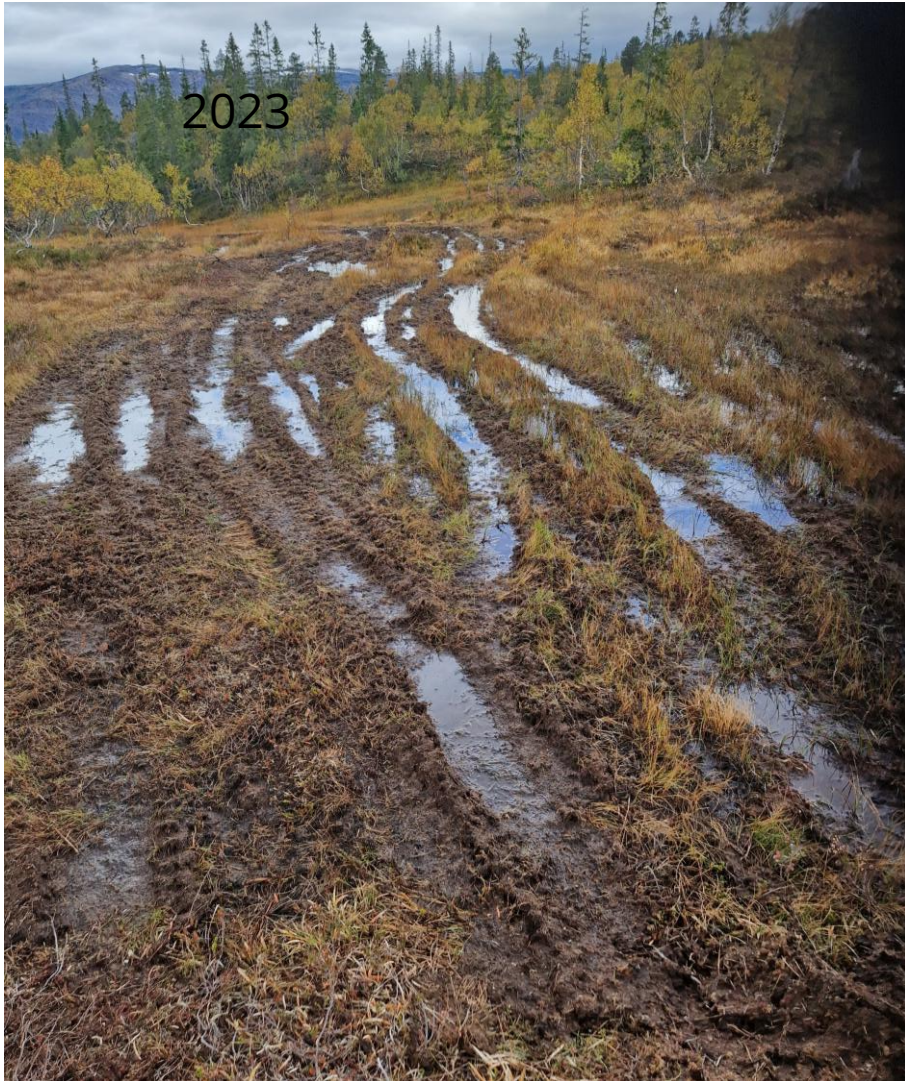

- Både innenfor og utenfor nasjonalparken
- Utsifting av folk som jobbet med saken i kommunen
- Vurdere sammen med jurist hvordan vi evt skal ta saken videre

Befaring på trase Gåsvatn

- Befaring viser at to år uten trafikk har gjort at mye av traseen har restituert godt etter den kjøringen som ble gjort for 2 år siden under blaute forhold
- Områdene med matter begynner å virke etter formålet, vegetasjon begynner å gro fast i mattene og skape et fast dekke
- Fortsatt områder hvor det må gjøres tiltak før det kan kjøres på ny

2023

2025

2023

2025

Matter som begynner å gro fast

Reingjerde Lomsdalen

- Besøkt vår og høst fortsatt til stede
- Mottatt ønske fra forvaltningen om bistand fra SNO til fjerning
- Gir svar om vi bistår med fjerning i 26 før jul.

Foto: SNO

Tilsyn og dokumentasjon av tilstand med åpne husvær, byggverk og installasjoner

Lakselvatnet Strauman LVO Foto: Thomas Johansen

-
- Klausmarka
 - Svartvasshytta
 - Tøymvatnet
 - Gammen ved breivatnet
 - Vassbugen i Okfjorden
 - Tømmerkoie i Lakselvdalen
 - Hytter naust, uthus Storfjorden
 - Huset i Litlbørja
 - Bru tettingselva
 - Gangbru, Storstraumen, Strauman LVO
 - Diverse bruer, klopper tilrettelegginger klausmarka, Gåsvatnet, Strauman, Skjørlegda, Stavassdalen, Sirijorda

Bevaringsmål

- Punkter for parkslirekne flere steder i Velfjorden
- Linjer for oppvekst av sitkagran, platanlønn, klausmarka, Litlbørja og Børjeneset

Fjerning og registrering av fremmed arter

- Luking av sitka i forbindelse med registrering på bevaringsmål
- Fjerning av frøtrær Børjeneset
- Innlegging av observasjoner av fremmede arter som buskhyll, sitka, parkslirekne, platanlønn

Søppel

- Registrere søppel/ hensatte objekter
- Plukke med mindre søppel

Litlbørja

- Sikring av utøvst og tildekking av vegg
- Sikring av takplater på uthus

Arkivsaksnr: 2026/2524-1

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 18.03.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	11/26	25.03.2026

Orientering fra Helgeland skogselskap

Forvalters tilrådning

Styret tar informasjonen fra Helgeland skogselskap til orientering.

Bakgrunn

Helgeland skogselskap er grunneier av Klausmarka i Brønnøy kommune, som ligger innenfor Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Skogselskapet har tatt kontakt for å gi nasjonalparkstyret informasjon om driften på planteskolen og eventuelt fremtidig bruk av Klausmarka.

Informasjon legges frem i møtet den 25. mars.

Arkivsaksnr: 2026/2526-1

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 18.03.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	12/26	25.03.2026

Orientering om bru og kai på Børjeøra.

Forvalters tilrådning

Nasjonalparkstyret tar informasjonen og diskusjonen til orientering.

Bakgrunn

Bru over Tettingelva og kai på Børjeøra har i flere år hatt behov for vedlikehold. Det er gjort mindre reparasjoner på både bru og kai, men nå trenges det et grundigere vedlikehold.

Nasjonalparkstyret var den 1. september 2025 på befaring i Velfjorden og fikk se både bru og kai. Temaet ble også tatt opp i møte med rådgivende utvalg i desember 2025 og styret besluttet å søke midler til tiltaket for 2026.

Etter dette har forvalter hatt samtaler med potensielle aktører som kan bidra til å få utbedret infrastrukturen.

Arkivsaksnr: 2026/2359-2

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 17.03.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	13/26	25.03.2026

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften Lomsdal-Visten nasjonalpark for flytebrygge - Forneset, Brønnøy - Andre Storvik.

Vedlegg:

1 Bilder Fornes.pdf

Forvalters tilrådning

Andre Storvik gis dispensasjon fra vernebestemmelsene for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for reetablering av flytebrygge på gnr 194 bnr 1, Forneset i Brønnøy. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3.1.3 bokstav g.

Vilkår:

- Flytebryggen legges til samme sted som tidligere, og skal ikke overstige målene på tidligere brygge, 5 meter * 3,5 meter.
- Det skal ikke etableres nye fjellbolter eller andre permanente fester. Det skal ikke sprenges, graves eller planeres nye arealer i strandsonen.
- Flyteelementer skal være av lukket type (Isopor innkapslet i hardplast eller lignende) for å hindre plastforurensning ved skade.
- Byggearbeidet må være ferdig (byggematerialer og avfall fjernes) innen 1. august 2029.

Vedtaket fra nasjonalparkstyret sendes over til Brønnøy kommune som behandler søknaden etter plan- og bygningsloven, eventuelt annet regelverk og Brønnøy Havn i forhold til havne- og farvannsloven.

Søknaden

Nasjonalparkstyret for Lomsdal-Visten nasjonalpark har mottatt henvendelse fra eier av gnr 194 bnr 1, Forneset i Brønnøy kommune om reetablering av ei flytebrygge på eiendommen.

Flytebrygga det er snakk om var etablert på eiendommen på vernetidspunktet av Lomsdal-Visten nasjonalpark, fjellbolter og fortøyninger vises i terrenget.

I samtale med Storvik er det opplyst at han har vært i kontakt med Brønnøy kommune og Brønnøy Havn om tiltaket. Dialogen med Brønnøy Havn samt bilder av flytebrygga er videresendt med nasjonalparkforvaltningen. Søker opplyser at brygga den tidligere brygga er om lag 5 meter*3,5 meter pluss landgang. På grunn av vær- og isforhold i Storfjorden vil flytebrygga bli tatt på land i vintersessongen.

Vedlagt er bilder av brygga slik den så ut i 2009.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 3 er landskapet i Lomsdal-Visten nasjonalpark vernet mot inngrep. Vernemyndigheten har muligheter for å dispensere fra dette forbudet i noen sammenhenger.

På vernetidspunktet lå det ute en flytebrygge på eiendommen. Dette kan bekreftes ut fra både bilder fra eier og av flyfoto fra vernetidspunktet.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av saken

Eiendommen 194/1, Forneset ligger i Storfjorden i Brønnøy kommune og er et veiløst gårdsbruk, som nå brukes som fritidseiendom. Hele eiendommen ligger innenfor vernegrensene til Lomsdal-Visten nasjonalpark. På eiendommen er det flere bygninger.

Et forvaltningsmål i eksisterende forvaltningsplan for Lomsdal-Visten nasjonalpark er at områdene skal forvaltes slik at eksisterende hytter/byggverk kan benyttes som i dag (vernetidspunktet).

Eier vedlikeholder bygningsmassen på eiendommen, noe som ses på som positivt i forhold til forvaltningsplanen.

Alle inngrep er i forhold til verneforskriften forbudt. Det er likevel åpnet for at nasjonalparkstyret kan dispensere enten i gitte tilfeller (verneforskriftens §3.1.3) eller gjennom den generelle dispensasjonsbestemmelsen som gis i naturmangfoldloven (nml §48) når særlige forhold taler for dette.

Selv om virkningen av dette ene tiltaket, på verneverdiene, vurderes til liten mener likevel nasjonalparkforvalteren at søknaden er et tilfelle som er i grenseland for hva som kan

behandles etter § 3 punkt 1.3 g i verneforskriften, da det i angitte punkt er henvist til (...) *oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.*

Det vil uansett være mer riktig å benytte denne dispensasjonsmuligheten, siden flytebrygga plasseres med samme størrelse/fester og for samme bruk i stedet for naturmangfoldlovens § 48. Det er tidligere uttalt fra Miljødirektoratet at i andre tilfeller foreligger det en streng praksis mht oppføring av bygninger etter nml. § 48.

I 2023 innvilget nasjonalparkstyret dispensasjon oppføring av uthus på eksisterende grunnmur i Storfjordbotnet etter samme type dispensasjonshjemmel. Forvalter kan derfor si at nasjonalparkstyret har brukt denne praksisen tidligere.

Under behandling av saken i 2023 så ble det også diskutert en «mildere» praksis for tiltak knyttet til de få etablerte gårdstunene både i nasjonalparken og i Strauman landskapsvernområde.

Det er heller ikke fare for presedens for flytebrygger siden det ikke er dokumentert mange flytebrygger i nasjonalparken på vernetidspunktet.

Fjordarmene i Velfjord er sterkt påvirket av menneskelige aktiviteter langt tilbake i tid. Helt tilbake til 1600- tallet har disse områdene hatt tett bosetting. Bosettingen avtok kraftig og opphørte helt i store delområder for 50-60 år siden.

Nasjonalparkstyret har sett at det er en utfordring å ta vare på bygningsmasse i nasjonalparken, og har derfor brukt virkemidler som bidrar til at ikke vernet skal oppleves som et stort hinder.

Flyfoto 2009. På vernetidspunktet for Lomsdal-Visten nasjonalpark viser flyfoto tydelig en flytebrygge på eiendommen Forneset, 194/1.

Området ble utredet i 2003. I fra rapporten til [Miljøfaglig Utredning](#) Rapport 2004:3 står det blant annet fra Storfjorden: De fleste skogkledte lisidene inneholder fattige skogtyper, ligger på sure bergarter og er derfor vurdert som lite interessante. De mest interessante områdene ligger på rike bergarter (marmor). Det er ikke registrert spesielle verdier ved tiltaket på Forneset.

Forneset er en veiløs eiendom, og søker beskriver at flytebrygga vil bli avgjørende for å komme seg i land i årene fremover. Området er værutsatt og det har vært ganger hvor søker beskriver at de ikke har kommet seg i land på grunn av vind og bølger.

Søknaden er vurdert opp mot naturmangfoldloven §§ 8-12.

§ 8 kunnskapsgrunnlag: Tunet på Forneset er i dag preget av gjengroing av gammelt kulturlandskap. Det er ikke registrert spesielle biologiske verdier knyttet til innmarksarealene rundt tunet, jf. naturbase og artskart. Arealet ansees godt nok kartlagt, og det er heller heller ikke andre opplysninger som skulle tilsi at særlig viktig biologisk mangfold blir berørt av tiltaket.

§ 9 føre-var-prinsippet: Føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse.

§ 10 økosystemtilnærming og samla belastning: Forvalter kan ikke se at det omsøkte tiltaket i tun-sammenheng vil øke den samlede belastningen for området i noe særlig grad.

§ 11 kostnadene ved miljøforringing skal belastes tiltakshaver: Forvalter ser ikke at det er relevant å vurdere dette, siden det ikke er fare for miljøforringing ved gjennomføring av tiltaket.

§ 12 miljøforsvarlege teknikker og driftsmetode: Byggeavfallet må håndteres på en forsvarlig måte.

En slik innretning vil påvirke landskapet i større eller mindre grad. Det er i dag flere bygninger på Forneset.

Konklusjon

Forvalter mener med bakgrunn i overnevnte at det er korrekt å innvilge dispensasjon etter verneforskriften § 3 pkt 1.3 g i dette tilfellet. Det vil da heller ikke være stor presedensfare da tidligere flytebrygge er godt dokumentert på vernetidspunktet.

Med de vilkår som er satt vil omsøkt etablering av flytebrygge ikke være negativt for verneverdiene eller verneformål.

+

-

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

NORGE

BILDER

↔

↔

📷

🔍

📐

3D

HUSHOLMBUKTA 40, BR2

📍

📧

🔍

📐

📷

📄

Logg

Bildesøk

Kartlag

Siste prosjekter

Søk på prosjektidrettssn

Søk

Filter

Multit

Inventor kartutsnitt

Hele Norge

Satellitbilder

Flybilder

☐ Nordland sør CIR 2021

☐ Nordland sør 2021

☐ Nordland sør 2014

☒ Nordland sør 2009

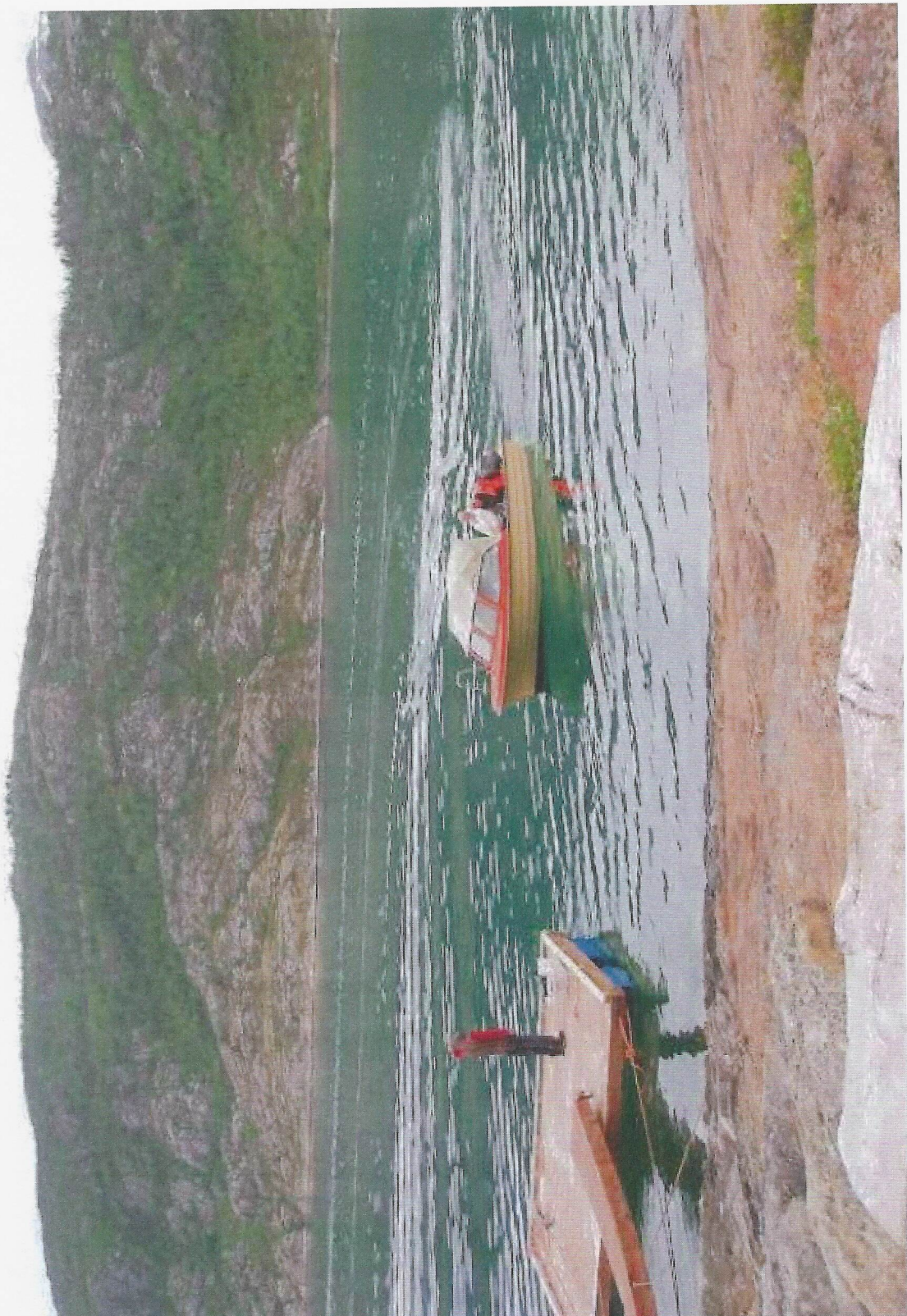
☐ Lomsdal-Visten 2004

Info

1

10

30m

Arkivsaksnr: 2026/2360-2

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 17.03.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	14/26	25.03.2026

Tillatelse til rydding av kulturminne i Lomsdalen i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Helgeland kraft AS

Vedlegg:

- 1 Tillatelse til rydding av kulturminne i Lomsdalen i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Helgeland kraft AS

Forvalters tilrådning

Helgeland Kraft AS gis tillatelse til å manuelt rydde kulturminne, ruin etter hus i Lomsdalen, gnr 195/1 i Brønnøy kommune. Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskrift for Lomsdal-Visten nasjonalpark § 3.4.2. og med følgende vilkår:

- Søppel fra ruinen må fjernes fra nasjonalparken. Rent trevirke og naturmaterialer kan legges i forsenkninger i terrenget rundt ruinen.
- Grunnmur må ikke fjernes eller skades.
- Det tillates ikke nedgraving eller planering.

Vedtaket sendes med kopi til Nordland fylkeskommune som er kulturminnemyndighet.

Bakgrunn

Helgeland Kraft eier eiendommen 187/1, Lomsdal i Brønnøy kommune. På eiendommen har det stått flere bygninger som nå er borte. Det siste huset i Lomsdalen ligger i dag i en ruin.

Velfjord Historielag har spurt grunneier, Helgeland Kraft AS om mulighet for å rydde ruinen på gården Lomsdalen der det siste huset i Lomsdalen sto. Grunneier har gitt sitt samtykke til at dette blir gjort, men forutsetter at dette ikke er i strid med regelverket for nasjonalparken.

Velfjord historielag har derfor henvendt seg til nasjonalparkstyret den 5.12.2025 for å få en avklaring på vegne av grunneier.

Velfjord historielag har tidligere gjort henvendelse til både Brønnøy kommune og Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre om å få gjenreise det siste huset som sto på denne grunnmuren. Nasjonalparkstyret behandlet denne henvendelsen i august 2025, hvor det ble bestemt at avgjørelsen vil bli tatt i forbindelse med revisjon av forvaltningsplan.

Velfjord historielag skriver i sin henvendelse at «*Dersom den foreslåtte gjenreisninga ikke lar seg realisere, vil det uansett være positivt at denne grunnmuren blir synliggjort som fortidsminne*»

Bilde: Flybilde som viser plasseringen av ruinen i Lomsdalen.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Kulturminner er en del av verneformålet til Lomsdal-Visten nasjonalpark. Etter forskriften skal kulturminner beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.

Forvaltningsmyndigheten kan videre gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner i henhold til § 3.4.2.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av saken

Verneverdiene er gjengitt i avsnittet over. Beskyttelse av kulturminnene nedfelt i formålsparagrafen (§ 2) for nasjonalparken. Det er registrert forhistoriske kulturminner (steinalder), samiske kulturminner og kulturminner knytta til nyere tids norske bosetting. De eldste kulturminnene er rundt 8-9000 år gamle og fra eldre steinalder.

Henhold til Lov om kulturminner defineres kulturminner som alle spor etter menneskelig virksomhet (...). Dette lovverket forvaltes av Nordland fylkeskommune som også er kulturminnemyndighet for ikke-samiske kulturminner.

I retningslinjene i dagens forvaltningsplan er det skrevet at ingen kulturminner skal ødelegges, med det skilles mellom søppel og kulturminner.

På vernetidspunktet i 2009 var allerede huset i Lomsdalen falt sammen. I en slik ruin vil det være en del som defineres som søppel.

Det har vært en utfordring at det ikke blir ryddet opp i ruiner etter bygninger i nasjonalparken, og i noen tilfeller har forvaltningsmyndigheten pålagt opprydding.

Her tar grunneier selv kontakt for å få mulighet for å rydde opp.

Bilde: Fra Lomsdalshuset ca 2010.

I forbindelse med høring av tiltaket om gjenreising av bygningen i Lomsdalen ble det gitt svar fra kulturminnemyndigheten, Nordland fylkeskommune som sier at de ikke har noen registreringer knyttet til det omtalte våningshuset, men at det kan være rimelig å beskrive grunnmuren av det siste våningshuset i Lomsdalen som et kulturminne. Uttalelsen gjelder ellers i forhold til søknad om dispensasjon for bygging på grunnmuren, og hvordan et slikt kulturminne bør restaureres autentisk.

Forvalter mener på bakgrunn av dette at det vil være fornuftig å legge inn et vilkår i tillatelsen om at grunnmuren ikke må fjernes eller skades.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Dette området ble i liten grad kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten. Opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra [Artskart](#).

Det er gjort flere eldre funn av høstmarinøkkel på den gamle innmarka ved Lomsdalsgården. Høstmarinøkkel er registrert som sårbar i norsk rødliste. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge. Området har høy

landskapsverdi og er klassifisert som et enestående landskap med klassisk u-dalsform med en variert og hyppig vekslende vassdragsnatur.

For denne typen tiltak (skjøtsel av kulturminne) vurderer likevel forvalter at det er tilstrekkelig informasjon og grunnlag for at ikke naturmangfoldlovens §9 skal komme til anvendelse, «føre-var prinsippet». Arbeidene er regnet som rimelig kortvarige og arbeidet må nødvendigvis også utføres i barmarksesongen.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Til tross for gammel kulturmark oppleves Lomsdalsområdet som et lite påvirket område, og oppfattes av mange som selve kjernen i nasjonalparken. Det er også få synlige spor av menneskelig påvirkning i området ut over dette.

Ut over dispensasjon til uttransport av felt elg foreligger det ingen gyldige dispensasjoner i området. Lomsdalen er et av de mest attraktive turmålene i nasjonalparken.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Forvalter vurderer at reint trevirke og naturprodukter fra bygningen kan legges i forsenkninger rundt ruinene. Dette vil nok gi en gjødslingseffekt på tidligere innmark, men ut over at innmarka er synlig i terrenget i dag, så foregår det ikke noen form for skjøtsel her. Dette vil nok også være en kort periode at dette påvirker området i forhold til synlighet og artssammensetning.

Det bør settes vilkår om at alt av søppel, nyere spor etter mennesker (bølgeblikk, glass, ovner etc) fraktes ut av nasjonalparken.

Fra: Truls Bardal[truls.bardal@helgelandkraft.no]
Sendt: 05.12.2025 15:06:05
Til: Tveråmo, Tore;Aarstrand, Bjørnar;Marte Bjøraas;Torkil
Nersund[ttv@brreg.no;bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no;Marte.Bjoraas@helgelandkraft.no;Torkil.Nersund@helgelandkraft.no]
Kopi: Steinar Hansen[steinar1944@icloud.com];
Tittel: SV: Rydding av tomt der det siste våningshuset i Lomsdalen stod

Hei Tore

Dere har vår tillatelse til å rydde tomte og finne et egnet sted for deponering og tildekking. Vi forutsetter at dette ikke er strid med noe regelverk.

Mvh Truls

Fra: Tveråmo, Tore <ttv@brreg.no>
Sendt: fredag 5. desember 2025 12:03
Til: Aarstrand, Bjørnar <bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no>; Marte Bjøraas <Marte.Bjoraas@helgelandkraft.no>; Truls Bardal <truls.bardal@helgelandkraft.no>; Torkil Nersund <torkil.nersund@helgelandkraft.no>
Kopi: Steinar Hansen <steinar1944@icloud.com>
Emne: Rydding av tomt der det siste våningshuset i Lomsdalen stod

Heisann!

Velfjord historielag registrerer stor interesse for historikken knyttet til tidligere bosetting i Lomsdalen.

Historielaget foreslo i 2022 at en på grunnmuren til det siste våningshuset på Lomsdalsgården kunne gjenreise en tilsvarende bygning. Dette ville bidra til å levendegjøre tradisjonene omkring tidligere bosetting og bruk av området - og være til praktisk nytte som åpent husvære for turfolk og for andre formål.

Til nå har vi fått tilslutning fra grunneier til dette forslaget mens Nasjonalparkstyret har utsatt å ta stilling, - nå i påvente av en ny forvaltningsplan som trolig blir ferdig i løpet av 2026.

Miljøverndepartementet og DN uttalte da Lomsdal-Visten Nasjonalpark ble oppretta i 2009 at det var et mål å ivareta kulturminner og slutta seg til ei anbefaling fra Styringsgruppa om at det kunne oppføres et bygg på Lomsdalsgården som skulle stå åpent for allmenheten.

Dette er dessverre et forvaltningstiltak som hittil ikke er blitt gjort noe med.

På oppdrag fra Riksantikvaren og med støtte fra Brønnøy kommune, Helgeland kraftlag, Direktoratet for naturforvaltning og Nordland fylkeskommune ble det i 1981 gjennomført en nøye registrering av alle synlige kulturminner innafor Lomsdalsvassdragets nedslagsfelt. Historielaget, med Arvid Sveli som forfatter, gav ut denne registreringen - sammen med noe historisk tilfang ellers, i bokform i 1992. Historielagets Årbok for 2005 inneholder også artikler om tidligere bosetting i Lomsdalen.

På bakgrunn av dette vil Velfjord historielag be om at det nå blir gitt tillatelse til rydding av tomte der det siste våningshuset i Lomsdalen stod. Arbeidet vil bestå i fjerning av jord

og nedråtne treverk innafor og rundt grunnmuren. Denne massen transporteres til forsenkninger i terrenget rundt hustomta for utplanering. Beste tida for å få gjort slikt arbeid er rundt månedsskiftet mai-juni.

Historielaget kan påta seg å organisere dette som dugnadsinnsats - og vil bli en positiv oppstart for det videre arbeidet med gjenreising av hus på denne grunnmuren. Dersom den foreslåtte gjenreisinga ikke lar seg realisere, vil det uansett være positivt at denne grunnmuren blir synliggjort som fortidsminne.

Vi ser frem til positiv respons på denne henvendelsen.

Mvh,
Tore Tveråmo

ST 15/26 Eventuelt